

Kastamonu'da doğdum, 1982 yılında. 38 yaşındayım şimdi. Akademisyenlik ve sinema yazarlığı yapıyorum. İşte hikâyemde Kastamonu'da başlıyor Kastamonu'da doğduğum için. Aslında biraz babamın hikâyesiyle de başlıyor. Çünkü babam işte İstanbul'a ilk daha ortaokuldayken işte Ermeni'ce öğrenmek için Kastamonu'da doğup büyüyor o da. Ama böyle bir Ermeniceye merak salıyor ve onu öğrenmek için İstanbul'da yatılı okula geliyor. Diğer kardeşlerinin yapmadığı bir şey bu. Ama yani oradaki Kastamonu'daki okullara gidiyorlar ama babam özellikle böyle çocukluğundan itibaren daha farklı bir insan. Yani etrafındakilerden ve de daha çok okuyan, yazan, çizen. Sanırım o tarafımızın genleri de o babadan, o okuma o şeyinden geliyor. Dolayısıyla o küçük yaşta ortaokulda 12-13 yaşlarında kalkıyor İstanbul'a geliyor ve üniversiteyi bitirene kadar da askere gidene kadar da İst... Yani ara ara dönse de Kastamonu'ya İstanbul'da kalıyor. Ama tabii bu İstanbul'daki hayatı zorlu bir hayat. Dedemin işte lastikçi dükkânı var Kastamonu'da ve o oraya gidip geliyor dedeme de yardım ediyor vesaire ama dedem de böyle çok akıllı, eğitilmiş bir insan olmadığı için babamın peşine tabii ki arayıp soruyorlar ama çok da düşmüyorlar. Babam da tabii kendini yalnız hissediyor ve üniversitenin sonlarına doğru artık bir bunalımlar geçirmeye başlıyor, ağır depresyonlara giriyor; kitaplarını yakıyorlar, bayağı büyük depresyonlar geçiriyor. Ve artık askere gittiğinde de yine bu psikolojik sorunları nüksetmeye başlıyor. Dedemlerde artık bu adamı evlendirerek bu buhranlardan korumak yoluna gidiyorlar. Her anne baba gibi “evlendirirsek, bu buhranlarından kurtulur!” diyerek annem de Sinop'ta bir Ermeni. Sinoplu bir Ermeni. Sinop'ta bir Ermeni köyünde yaşıyor. Pardon bir köyde yaşıyor ama çok Ermeni'nin olduğu bir köy burası. Hatta işte teyzelerimin adı: Serena, Supik gibi geleneksel Ermeni isimleri ve hani orada böyle birbirlerinin Ermeni olduğunu bilerek bir sıkıntı yaşamadan yaşıyorlar.

Annem bulunuyor, annemle evlendiriliyor. Annem de tabii bir kadıncağz 18 yaşında hatta 17'sini yeni doldurmuş oluyor yani. Daha hatta yeni 18 yaşında. Sinop'un köyünden, Kastamonu merkezine gelin gidiyor. Ve dedemin o sırada durumu iyi tabii. Hani şöyle ki; o esnaf olduğu için işte alt katı lastikçi dükkânı, üst katı ev olan bir ev. Benim de aslında yani doğduğum ve üç-dört yaşına kadar kaldığım ev. Yani biz maddi bir sıkıntı çekmiyor ama sonuç itibarıyla bilmediği bir evde yaşadığı için birdenbire işte babaannem orada, dedem orada, babam orada işte küçük halam o sırada daha evlenmemiş liseye gider-gidiyordu. Dolayısıyla o da annesinin babasının yanında yaşıyor küçük halamda. Dolayısıyla bö-birdenbire kalabalık bir ailenin içine düşmüş oluyor. Sonra işte benim benden bir yaş büyük bir ablam var, o doğuyor. Hatta sonra hemen arkasından bizim aramız herhalde ablamla 15 ay falan var. Bir sene üç-dört ay gibi 15-16 ay var

ve hemen arkasından bana hamile kalıyor. Ve önce çok doğurmayı da düşünmüyor. Aslında babaannem sayesinde hayattayım. Çünkü bir ya tabii ki oralarda çocuk aldırma tabii daha zor ama sonuçta babaannem: Aldır, aldırırım bakamayacaksın, dese belki de doğmayacaktım. Ama babaannem diyor ki: "Zaten ikisi beraber ikiz gibi büyür daha da doğurmazsın." diyor. Böylelikle ben de doğmuş oluyorum. Hikâyem orada başlıyor.

Yani o çocukluğumda yaşadığım o şeyi güzel hatırlıyorum. Çünkü o Kastamonu'daki evi, evin yani merkezindeydi Kastamonu'nun ama böyle Kastamonu'yu bilenler bilir oradan bir çay geçer bütün şehirde dolaşan baştan. O çayın kenarında bir evdi. Ama bir de sanayi sitesi gibi orada lastikçiler, esnaflar falan olan bir bölgeydi de aynı zamanda. İlginç bir yerdi yani. E onun orada mesela işte dedem, babaanne işte küçük halam vesaire sevgi içinde büyüdüğümü hatırlıyorum. Yani öyle bir sevgisizlik vesaire hissetmedim ama tabii babayı babamı daha az hatırlıyorum. Babamın o buhranlı dönemi tabii o çok çoluk-çocuklu olmasına alışkın olacak bir tip olmadığı için babam, birdenbire iki çocuklu bir insan haline geliyor. Babamı daha az hatırlıyorum ama mesela; dedemi, annemi işte babaannemi, küçük halamı falan daha net hatırlıyorum. Bir de hani sevilmediğim ya da bir boşlukla düşündü-büyüdüğümü düşünmedim. Ama sanırım orada bir annemin kendi güvensizliği o güven duygusunun mesela; kendi kendini güven-güvensiz hissediyormuş o zaman orada o. Ve ben böyle işte annemle bunu konuştuğumda, kendimi deşmeye çalıştığım zamanlarda; acaba işte benim işte hani çocuk... Çünkü hep böyle çocukluğa dönülür ya böyle durumlarda; oradaki sevgi eksikliğinin gündelik hayattaki sıkıntıları yarattığı... Annemle konuştuğumda o da "Aa ben sizi çok seviyordum işte size hep sarılıyordum da işte siz benim şey işte şeyimdir." falan ama belli ki kendini güvensiz hissetmiş orada yani güvende ve iyi hissetmemiş yani hani çocuklarını sevmiş tabii de belli ki o da çünkü küçükken babasını kaybetmiş. Zaten biraz ananemde bütün çocuklarını hani başımdan gitsin de evlensinler diyerek bütün teyzelerimin hikâyeleri de birbirine benziyor. Hiçbiri severek, görüşerek evlenmediler. Ailemizdeki kadınlar ya genellikle o dönemin şeyi zaten Ermeni olmak, görücü usulü hâlâ bile devam eden bir şey insanların birbirleriyle "şunun oğlu varmış tanış!" diye. Ermeni olmak orada zaten görücü usulünü besleyen bir şey hâlâ bile. Hele o dönem de zaten hepten öyle. İşte; anneannemde erken yaşta dedem ölünce ya da annem küçükken ölünce yani bende çünkü annemin babasını hiç tanımadım. Çünkü annem küçükken ölmüş. Hepsini teker teker evlendirme ve başından atma yoluna gitmiş. Dolayısıyla böyle kızlarım mutlu olur mu? Çocuklarım mutsuz olur mu? Gibi bir kaygıyı gütmemiş. O da tamamen kendi yani o dönemin köy ve öncelikleri ve dünyaları bambaşkaydı tabii. Öyle ama ben de sonuçta belki hani sevgi

belki sevgiyi hissettim ama güven duygum belki de beni sonraki ilişkilerimde bunu biraz ilişkilerimde bir şekilde bir güven sorununun ortaya çıktığını böyle hani güven, bir şekilde güvensen de yürümediği gibi böyle karşılıklı olduğunu vesaire böyle şeyler fark ettim, ilişkilerimde daha sonradan. Ama bir yandan da mesela bütün bu hani dediğim gibi bir güven eksikliği ya da böyle anne babanın çok bilinçli bir şekilde mesela eğitimime mesela işte babam üniversite mezunu, annem ilkokul mezunu ama şey değillerdi hiçbir zaman; baskıcı işte üniversiteyi kazanacaksın! Okuyacaksın! Şimdiki işte o zamanlar Anadolu lisesinin sınavlarına giriliyordu. Biz de zaten Anadolu lisesi sınavı yok çünkü biz Ermeni okuluna zaten gittik. Zaten biz işte ben dört-beş yaşındayken İstanbul'a göçtük, geri döndük. Çünkü hani Ermeni, Kastamonu'da yapacak bir şey yok. İki tane çocukla yani Ermeni okulları burada vesaire. Buraya taşındık İstanbul'a ve o İstanbul'a taşındıktan sonra da bizim işte Ermeni okuluna gittim ve lise sona kadar da hep Ermeni okulunda okudum. Dolayısıyla böyle bir hani üniversiteye kadar da bir sınav baskısı ya da işte ya da annemden üzerimde bir "iyi olacaksın! mükemmel olacaksın!" baskısı olmadı. Belki daha az okumuş ailelerin iyi tarafı çocuklarına böyle bir baskı yapmamış olduklarını düşünüyorum. Çünkü yapılmış olduğunun daha yani hayatta gördüğüm etrafımda yapılmış olanın daha kötü vahim sonuçları olabildiğini gördüm. O yüzden belki de iyi olmuştur. Kendi yolumu biraz kendim çizdim açıkçası. Bu da beni daha güçlü bir insan yaptı diye düşünüyorum hayata karşı hep her zaman. Hem azınlık bir kadın olarak hem de hayatta birçok şeyi tek başına yapmış olarak. İşte o sıralarda lisedeyken bizim lise böyle Ermeni herkes Ermeni olduğu için gittiğim bir lise. Zengin, fakir, orta halli olmanız fark etmiyor. Dolayısıyla böyle fakir de olsanız, zengin de olsanız, sizi orada bağlayan şey; Ermeni kimliğiniz. Dolayısıyla Samatya'nın gecekondusunda yaşayan en fakir ya da belli bizim gibi daha orta halli ya da daha işte Yeşilköy'de, Moda'larda oturan daha zengin her sınıf biz beraber aynı şeyde kaynaşıyorduk. Tabii ki bunun yani benim üzerimde çok fazla şeyi olmadı büyük etkileri olmadı. Hani herkesin kendi şey durumunu kaderini kabullenilmişliği olarak düşünebiliriz bunu. Hani lisede bir Uludağ gezisi olacaktı mesela. İşte onu geçen sefer de örnek vermiştim. Mesela; çok pahalıydı lise sonda ve böyle artık hani hepimizin de son senesi. Ben mesela gidemeyecektim. Onda da para sıkıntısından. Annemlerin izin vermemesi falan filan gibi bir sebepten değil. Para yüzünden gidemeyecektim ve böyle arkadaşlarım çok üzülmüştü. İşte "biz toplayalım aramızda." falan filan. İşte o zamanki günlüğümü -pandemi de eski günlüklerimi okudum bu arada ve işte o günlükleri okuduğumda da şey demişim mesela bunu mesela o günlükleri okumasam hatırlamayabilirdim bu ayrıntıyı. Demişim ki: "Ay çok duygulandım işte ne kadar çok gelmemi istiyorlar ne kadar arkadaşlar... Hiç üzülmedim paramız yok diye. Tam tersine bu sevilme ne

kadar güzel bir duyguymuş diye duygulandım. Hani bundan bir utanç duymadım." gibi bir şey yazmışım. O da hoşuma gitti şimdi bugünden okuyunca. Hani o zamanki 17 yaşında 16-17 yaşında olarak. Demek ki daha sonra zaten solcu ve sınıf şeyli bir politik yaşamım da oldu. Demek ki o zamandan aslında o şeyim ne derler? Bir sınıf bilincim oluşmuş belki de diye düşündüm. Yani böyle bir hani Ermeni olmak tabii biz yani böyle bir şeyde ayrımcılığa uğramak olmuyor. Çünkü lisede herkes Ermeni olduğu için ve servisle eve gidip geldiğimiz için ve büyük ayrımcılığa maruz kalmadım. Hani insanlar belki daha büyük şeyler yaşadılar. Mesela Ermeni okulları zordur çünkü Ermenice dışında bazı dersler Ermenice işlenir. Bazı arkadaşlarımız mesela ortaokuldan sonra liseye, meslek lisesine gitmeyi vesaire tercih ettiler. Ama mesela orada zorluk çekenler olmuş. Dolayısıyla yani bu Ermeni okulunda olmak beni biraz korudu galiba. Ama benim bir yanda da sokak hayatım vardı yani bizim oturduğumuz annemlerin oturduğu yerde çok sokak arkadaşım vardı ve yazın çok sokağa çıkardım. Ermeni'yim falan filan deyince bir sürü soruyla karşılaşıyorsunuz. Çocuklar anlamıyor bile Ermeni ne demek? Falan. Yani çocukken anlatmak da biraz ben de anlatamıyorum. Çünkü benim için de oradaki ayrımı ayırt edecek şeyim yok. Yani büyüyünce tabii ortaokuldan, liseden sonra artık tabii ki farkındayız ama mesela biz de de öyle çok soykırım anısı da yok. Genellikle bizdekiler Batı Karadeniz'de kalmışlar. Dedemin dedesi falan Kastamonuluymuş. Orada olmuş tabii ki. Orada da olmuş. Oraya da sışramış ama böyle büyük travmatik anılar içerisinde de büyümedim. Ermenilik benim tam bir yani bir yandan kimliğimin bir parçası ama travmatik bir parçası sonradan ben de 1915 üzerine okudukça gelişti. Yani çünkü bazı arkadaşlarımın hep işte anlatılar vesaire öyle bir şeyin içinde büyür. Bizim aile de öyle çok soykırım hikâyesi olan yoktu. Yani ufak tefek hikâyeler anlatılır ama dediğim gibi büyük ya başkalarının evinde anlatıldığı kadar büyük değildi bizdeki. Biraz galiba Batı Karadeniz'de olmuş olmanın verdiği durumla sanırım. Yani böyle sokağa çıkardım bizde mesela şeylere Türklere Dacik derler. Dacik böyle Ermenilerin kullandığı bir kelime. Ay mesela bir kız evlenmişti, Dacik'e kaçmış. Ay onlar işte Dacikli falan diye. Bunu bazı arkadaşlarımda biliyor. "Ay ben Dacik'im." falan diye böyle Türk arkadaşlarımda da yani Türk derken yani Dacik arkadaşlarımla da aramızda arada bir sohbet şeyi olur. Yani hani bizim sokakta yani sokakta oynarken ya da okulda öyle bir ayrımcılık sezmedim. Ama tabii büyüdükçe 1915 üzerine okudukça, toplumsal olarak Ermeni'nin ne kadar ayrıştırıcı olduğunu idrak ettikten sonra bunu daha bilinçli bir şekilde tabii yaşamaya başladım. Bir de ya biz belki diyorum işte belki genetikdir o okuma yazma süreci ya da işte belki de çok o Ermeni kimliğine diğer Kurtuluş'ta, Bakırköy'de oturan arkadaşlarım kadar bağlı bir aile değilizdir belki bilmiyorum ama biz böyle ben de ablamda; üniversiteden itibaren cemaatten koptuk. Yani birçok liseden arkadaşlarımız evlenmiş,

çocuk çocuğa karış-karıştılar. Ya da üniversite okusalar bile evlenenler oldu. Biz hep böyle işte o cemaat işlerine bulaşmadık yani. Hep böyle bir ayrık bir tarafımız vardı. İşte üniversite de solcu olduk, işte ben Bakırköy ÖDP'ye gitmeye başladım o dönemde hani biraz politik bilincim oluşmaya başladı. Daha politik üzerine okumaya başladım. Solculuk yapmaya başladım daha doğrusu biraz da üniversite. Dolayısıyla bunlar çok Ermeni cemaatinin içinde olduğu şey. Bugün değişti aslına bakarsınız bugün birazcık daha Ermeni çocuklar daha bilinçli kalkıp işte 19 Ocak'lar da Agos'un önünde anmaya da gelirler işte belki sosyal medyanın gücüyle dünyayı daha farklı bir şekilde takip ediyorlar ama bizim tam bilgisayar bile olmadığı o lise zamanımızda bizim hani dünya olan ilişkimiz daha kısıtlıydı ve daha böyle bir bir Ermeni'nin solculuk yapması falan bunlar daha hani çok kısıtlı şeylerdi. Ama şimdi gençleri ben takip ediyorum; gayet güzel, akıllı, politik yani liseden itibaren hani hem Ermeniliği daha farklı bir şekilde bilinçli bir şekilde yaşıyorlar. Bizim zamanımızda bence biraz daha kapalıydı. Hatta işte erkek arkadaşı varsa da Dacik erkek arkadaşı varsa; işte kendini kötü hisseden arkadaşlarım vardı. İşte mesela sırf mesela işte sevdiği halde yani 18-19 yaşındaki sevgiden bahsediyorum hani bu çünkü bu yaşta şu yani 30'lar, 20'lerden sonra çok gördüğüm Ermeni arkadaşımda olmadı. Sadece bir tane yakın oturan Ermeni arkadaşım var o da sinemacı zaten. Böyle hani liseden o kalıplar arasında kalan cemaatten arkadaşım da çok yok. Ama 17-18 yaşlarında daha sık gördüğüm işte 20'li yaşlarıma kadar arkadaşlarım hep şeyi fark ettim yani Dacik olduğu için sonu yok! falan diye bu ilişkinin. Sevdikleri halde sevgililerini terk etmiş olmaları gibi şeyler yaşandı. Azınlık kadınları yani bunları yaşadılar ve yani ben gerçekten herhalde yine daha erken bir bilinçle 18 yaşındayken mesela bunu pek anlamıyordum. Yani neden bir insan Ermeni değil diye. Tabii ki ilişkiler bitebilir yani benim de ilk defa 18 yaşında bir ilişkim oldu biriyle. Erkek arkadaşım ilk defa 18 yaşında oldu. Ben mesela hatta benzer zamanlarda oldu. Benim işte Ermeni arkadaşlarımda ilk böyle yani sev-erkek arkadaş dediğim; el ele Bakırköy'de yürüyoruz yani hani. Daha fazlasını da yapamıyoruz çünkü Ermenilik zaten bizi kısıtlıyor. Ve hani böyle bir korku yani hani erkek arkadaşla birlikte olmak demek: zaten evlenmek demek falan gibi bir şey. Başkasıyla birlikte olamayız gibi bir şeyle büyüdük. O tabii bizim hem benim ailem katı bir aile zaten değil zaten babam; kendi dünyasında, annem; kadıncağz ilkokul mezunu ama hiçbir zaman “şuraya gidemezsiniz, yapamazsınız!” falan demedi. Hani böyle birçok büyük baskılarla karşılaşmadık. Ama mesela yine de.

Evet! Evet! Baskı altında kalmadık ama sonuçta liseden şöyle bir lisede durmadan Ermeni cemaatinin içinde olmak bütün anaokulundan, lise sona kadar uzun bir zaman ve bütün

ergenliğin ve bütün işte şeyin oturduğu bir dönem olduğunu düşünürsek o zaman içerisinde mesela işte yemekten önce dua okumak, kilisenin okula yakın olması gibi daha sizi ister istemez muhafazakârlaştırıran öğeler, unsurlar yani ben sonra belki ateist oldum ama hâlâ kiliseleri çok severim, mum yakmayı çok severim. Paskalya bayramının ritüellerini işte yumurta boyamayı çok severim. İki Hristiyan'ın falan filan diye böyle. İyi ki kimliğimde Hristiyan yazıyor falan diye böyle. Böyle bir kiliseyi sevme, ritüel sevmem, onu sevme şeyim var ateist bile olsam. Dolayısıyla o belki de bağ o liseden geliyor bilmiyorum yemeklerden önce dua okuyorduk her yemekten önce falan. O filmlerdeki Katolik okullarında olur, bizim Ermeni okullarında da olur. Hâlâ var mı? Bilmiyorum gerçi. Yeğenlerim falan da bitirdiği için şu anda Ermeni okullarında yemekten önce dua var mı bilmiyorum ama bizim zamanımızda vardı. Dolayısıyla o sizi ister istemez muhafazakâr yapıyor. Her ne kadar üniversitede siz zihnen açılırsanız bile sevgilinizle el ele yürümek için de başka bir şey yaparsanız da evlenmek gerektiğini düşünürsünüz. Hatta solcu olsanız bile. Tabii bu zamanla geçti. Yani zamanla tabii ki anlaşılıyor ama mesela o zamanlar işte daha kapalı yaşayan Ermeni arkadaşlarım sevgililerini sırf bu yüzden terk etti. Ben şey yani biraz şeyin farkına varmıştım; evet yani erkek arkadaşla kavga ediliyor normal başka sebeplerden. Bir ilişki biterse normal başka sebeplerden biter yani onun Dacik olması değil yani sebep. Yani bir ilişkiyi bitirebilen sebepler olabilir yani. İlişki gördükçe insan anlıyor. Ama Dacik olması değil yani hani bir insanın Türk olması, sen Türk'sün, bizim sonumuz yok diye birini terk etmem diye o zaman idrak ettiğimi hatırlıyorum 18-19 yaşında. Ben niye bir adamı Türk diye anlayamazsak bin tane sebep var ayrılmak için hani. Bu sebeple terk edersem, kendime kızırım diye düşünmüştüm yani. Hani niye o zamanlar ama o arkadaşları da anlamıştım. Çünkü onlar daha kapalıydı işte aileleri daha baskıcıydı bu Ermenilik konusunda vesaire. Dolayısıyla onların yani korkularını da anlıyorum yani sonuçta. Ya birazcık yani bu cemaat ve Ermenilik şeyleri yavaş yavaş değişiyor. Mesela; boşanmak yoktu boşanmaya da başladı insanlar yavaş yavaş. Yani böyle çok iyi karşılanmazdı Ermeni biriyle evlenmişsin, çoluk çocuğa karışmışsın hani boşanmak falan. Şimdi birazcık daha değişti o gün yani dünya da insanlar farklı bakmaya falan başladılar ve biraz bu cemaatleşme değişti. Ama yine de bence böyle Kurtuluş'ta, adada daha birbirlerine şeyli bir şekilde yaşayan Ermeniler daha hani iç içe yaşayan Ermeniler de o muhafazakârlık hâlâ bence var. Gençler biraz aştı ama bunu. Yani artık hani böyle Dacik sevgilim olmasın bulunsun yani karma evlilikler arttı vesaire. Bunu-bunları en azından biraz aştık. Yani en azından kadın erkek ilişkileri konusunda biraz aşıldı diye düşünüyorum. Bir de tabii ki yaşınız ilerleyip de yalnız yaşadığınızda kendi hayatınıza dair daha söz sahibi oluyorsunuz. Dolayısıyla bu da özellikle kendi ayakları üzerinde duran kadınlar için Ermeniler için de önemli. Yani o zaman hani sizin işte ben

işte istersem Dacikle, istersem Almanla, istersem Rusla istersem İspanyol bile evlenirim gibi bir şeyiniz oluyor. Tabii bir bu bu arada yani bizim yani Ermenilerde ilginç bir şekilde tabii ki Hıristiyan olduğu için e yani başka birini İspanyol birini bulsanız falan ya da Alma birini bulsanız ya da ne bileyim Rus birini bulsanız hiç o kadar sorun olmu-olmuyor ama işte Daciklik olunca sorun oluyor. Ya da mesela işte Aleviler seviliyor birazcık daha. Yani hani Sunni olmadıkları için. Ya, bu benim kendi ailemden gözlemlediğim biraz hani. Alevi olunca hani daha makbul oluyor gibi.

Yani genellikle böyle hani. Yani benim genel olarak Ermeni ol- olduğum için hani özellikle azınlık bir kadın olarak toplumda yaşadığım şeyler kendi üniversite hayatımda politikleştikten sonra ve geçmişe dair okuduktan sonra ve bunun aslında ne kadar büyük bir toplumsal bir azınlık olmanın ne kadar zor bir şey olduğunu hayatta idrak etmem biraz liseden sonra oldu. Dediğim gibi o zorluğu ben herkesin Ermeni olan dünyam içinde olduğum için dışarıdan bakıp hissedebiliyordum. Ama ne zaman ki dışına çıktığımda ve politik olarak o döneme baktığımda bunu anladım aslında yani kendi hikâyemde bunu anladım. Sonra da zaten hani hep işte adın ne? İşte Ermenistan'dan mı geldin? Hele okumuş olan insanların bile hep aynı soruyu soruyor olması. Aslında biraz Anadolu'da Ermeni kalmamasından da kaynaklı insanların hani etrafında çok fazla işte ne bileyim Marie, Luicin falan olsa belki komşusu olsa bir daha hani benim adımın işte Mali olduğunu, Surpik olduğunu duyduğu zaman "A Alevi misiniz?" derdi. Ama o kadar çok az-azaldı ki, insanların etrafındaki içine doldukları süreçte bundan uzak bir süreç oluyor. Yani hayatında bir şey duymadan, bilmeden yaşad-yaşandığı içinde gündelik hayat. İnsanlar deyince "nerelisin?" İşte Ermeni'yim deyince "Ermenistan'dan mı geldin?" "Ya ben sizden önce buradaydım. Urartulardan beri buradayız!" falan diye (gülüyor). O o o yüzden böyle Ermenistan'dan gelmedim. Ermenistan'da kimseyi tanımıyorum falan yani. Ermenistan işte Rusya-Sovyetler dağıldıktan sonra kurulmuş bir ülke falan diye anlatmaya çalışıyorsunuz baştan. Bunlar tabii insanı biraz artık yani belki de farkına varmadan yoruyor. Yani hani bunu böyle o sırada çok dert etmiyorsunuz ama sürekli bunu açıklamak zorunda kalmak ben işte hayat gündelik hayat içerisinde yorucu olabiliyor diye özetleyebilirim.

Ya benim kadın olarak azınlık olmanın dışında kadın olarak hayatla mücadelede aslında biraz işte dediğim gibi ailemin hani baskıcı bir tarafı yok ama çok bilinçli bir tarafı da yoktu yani. Dolayısıyla biraz kendi kendimize yolumuzu bulmuş gibi olduk yani hani ablam içinde geçerli, benim içinde biraz. Ha tabii ki hep destek oldular hayatımızda işte vesaire hani şey yaptılar ne

derler? Başarılarımızda sevindiler falan hani her zaman hayatta ne yapmak istediğimizi anladılar. Annemi mesela bir eyleme götürmüşüz; üçümüzün bir fotoğrafı var çok ablam, ben şey Maslak'ta Pınar Selek daha İstanbul'dayken bir kadın dayanışması şeyine. Amargi diye bir dergi vardır ya benim işte ablam orada bir o Amargi'ye gidip geliyordu Taksim'deki ofislerine. O o bir kadın şeysi vardı hatta üçümüzün bir fotoğrafı var o Maslak'taki o kadın dayanışma şeyine yeşillikler içinde bir yere git-götürmüşüz annemi falan. Hani bizim de beraber annem de bilinçlendi. Demirtaş'a oy vermeye falan komşulara Demirtaş'a oy verin demeye başladı ki yani hiç öyle (gülüyor) şeyleri yoktur normalde. Böyle hani şey oldular ne? Anladılar bizi yani. Destek oldular hayatta. Tabii korktular solculuk yaptığımız zamanlarda. Mesela işte; amcamı araya sokarlardı, amcam bize müdahaleci olurdu. "Oraya gitmeyeceksiniz!" Bilmem ne yani babamın baskıcı olamadığı bir durum vardı çünkü ortada. Amcam devreye girerdi o zaman vesaire. Ama sonra yavaş yavaş ne zaman tek başıma artık gerçekten yaşamaya başladıktan sonra artık yani o solculuk günlerimizin tehlikesi de azalıp iş hayatına atıldıktan sonra o şeyler hani o he şimdi hiç öyle bir hani şunu yapma! Bunu etme! Gibi bi böyle şeylerle zaten karşılaşmıyoruz.

Ben de mesela ilk evden ayrıldığımda; işte üniversite de çalıştığım üniversite eve çok uzaktı dolayısıyla onu bahane ederek evden taşındım. Ve bir ev arkadaşıyla önce taşındım. Annemlere de işte sanki başka bir şehirde iş bulmuşumda hani ba-ba-başka türlü oradan gidip gelemeyeceğim falan hani bir arkadaşımda benimle tuttu falan diyerekten öyle evden ilk kaçışım biraz öyle oldu. Kendi düzenimi kurmak çok hoşuma gitti. Şimdi bu ailemin baskıcı olmama mevzusu; bizi üniversitede de şunu okuyacaksın, bunu okumalısın! Gibi bir şeyle de olmadı. Ama tabii ki de bir istiyorlardı ki; tabii bir bölüm kazanalım, okuyalım hani öyle bir çocukları okuldan alıp, çalıştıralım falan diye böyle bir şeyleri yoktu. Hiçbir zaman hep bir de okulda başarılı falan şeylerdik öğrencilerdik ablamda ben de. Ama ben böyle lise dersane zamanı dershaneye ilk gittiğimde işte bu liseden çıkıp dershaneye başladığımda şeydim ne derler? Çıkışta bira içmek, arkadaşlarımla işte bir şeyler yapmak ve okuldan olmayan arkadaşlarımla yani. O cemaatin dışında çok hoşuma gitti. Çok fazla sınava çalışmadım ama tabii test falan çözermişim hatta günlüklerimi oku-okuyunca şimdi yine çalışmışım. Ama öyle çok da böyle mesela şeydir ya hani üniversite sınavı bir hayat memmat meselesidir, aile de sürekli o baskıyı yapar. Evde kendi kendime test çözmüşüm, dershaneye gitmişim falan ama kazanacağımda, kazanacağım! falan diye böyle bir baskıyla yaşamamışım. Bir de dersane hayatı da böyle tatlı gelmişti. O yüzden çok çalışmadım açıkçası ama sözelim benim hep kuvvetlidir hayatta işte ezber, sözel, vesaire. Böyle neredeyse matematik çözmeden İstanbul'da

bir üniversite kazandım. O da dokümantasyon ve enformasyon bölümü. Ama bu tabii biraz hem bizim ailenin bu üniversite konusuyla ilgili bilinçsizliği hem de bizim okuldaki rehber öğretmenlerinde aslında yani lisedeki işte mesela yazmışım. Şimdi bile hatırlamıyorum niye yazdım ben dokümantasyon bölümü? Puanıma yakın diye yazdım herhalde. Çünkü İstanbul Üniversitesi'nde işte sanat tarihi, sosyal antropoloji işte bunların arasında hep iki puan falan vardı ki hatırlıyorum hayal meyal. Belki bir-iki puan daha alsam birkaç puan antropoloji sanat tarihine de geçebilmişim ama dokümantasyona tutmuş. Çünkü zaten dediğim gibi biraz tembellik ettim o sene. Şimdi diyorum ki: "Keşke etmeseymişim!" Yani hani falan ama sonra mesela dedim ki hayatta: Her şey ilk kazandığımız üniversite değil, sonra kendi yolumu kendim buldum. İşte sonra da işte sevmediğim yani dokümantasyon bölümünü işte üniversiteye hatta gittiğim ilk gün derse girdiğim dersi ve amfiyi hiç unutmuyorum. Edebiyat fakültesini çok seviyordum bu arada. Çünkü işte benden bir yaş büyük ablam orada akşam öğretimi felsefe kazanmıştı -ikinci öğretim- böyle lise-lisedeyken falan onunla iki kez akşam okuluna gitmişim ve fakülteyi çok sevmiştim. Buradan ablamlarla aramız aslında pekiyi değildir. Böyle anlatınca çok iyiymiş gibi görünüyor ama nedense çok iyi geçinemeyiz. Ve böyle edebiyat fakültesinde olmuş olmasının da galiba sevmiştim ama ilk derse girdim dersin adı: Kitap ve Kütüphane Tarihi ve başka bölümdekilerde var falan. Bir sordum ki dediler ki: "Bu bölüm bu dersi kütüphanecilikle ortak alıyoruz. E dokümantasyon kütüphanecilik bölümünün ana bilim dalı." Ben şok! "Aa ben kütüphanecilik bölümümü kazandım?" Bundan bile haberim yok yani (gülüyor). Gerçekten. O ilk gittiğim derste öğrendim ki; ben aslında kütüphanecilik bölümü kazanmışım dokümantasyonda onun ana bilim dalıymış. Allah Allah falan diyerek ben böyle. Tabii yani bir... Neyse edebiyat fakültesini seviyorum. Hani hasbel kader bir bölüm de kazandım falan diye ben derslere devam ettim. Birkaç tane tatlı arkadaşım oldu. Ama çok böyle ev kızlardı falan böyle. "Ben solculuğa partiye gidiyorum." diyorum partiye gidiyorum zannediyorlarmış falan böyle hani şey ev partisi gibi bir partiye. Hâlbuki ben işte ÖDP'ye gidiyorum. İşte ve seviyordum da onlarla vakit geçirmeyi. Böyle Yeşilçam filmlerindeki kızlar gibi kitaplarımız koynumuzda böyle yürüye yürüye Eminönü'ne inerdik falan böyle işte falan böyle hani onlarda böyle tam ev kızı ama kafa kadınlardı severdim yani. Böyle üniversitede yavaş yavaş böyle bir şeyim oluştu, alıştım. Ama böyle bir içime sinmiyor yani kütüphaneci olmayacağım yani falan herhalde diye düşün-düşünüyorum bir yandan.

Ondan sonra işte işte Türkiye'ye ilk kez çift ana dal geldi o sene 99'da-2000'de galiba. Öyle bir şey deneniyordu. İşte okula duvarlara şeyler asmışlardı. Ondan sonra tabii ben benim çok ilgimi çekti bölümünü sevmeyen bir insan olarak. Koşa koşa araştırdık, gittik sorduk ki; böyle bir şey

varmış. Bir bölüme daha puanın yeterse, ortalaman iyiyse ve bölüm seni kabul ederse bir bölüme daha gidebiliyormuşsun işte ve ikisini birden okuyabiliyormuşsun filan. Tabii çift ana dal dediğim gibi ilk geldiği seneydi Türkiye'ye. Ben tabii koşa koşa edebiyat fakültesinde tiyatro eleştirmenliği ve dramaturji bölümüne koşa koşa kapısında yatarak falan. Ortalamam iyiydi. Herhalde bir sorumluluk duygusuyla hareket etmişim. Girdiğim dersleri şey yapmışım o yüzden girdim şeye tiyatro eleştirmenliği ve dramaturji bölümüne. O bölüm benim kendi hayatımı değiştirdi. Bu arada tabii ki de hani çok kitap okurduk yani bu herhalde babadan gelen bir şey. Ortaokulda bile sırada sıranın altında kitap okuduğumu falan hatırlarım. Evde çok şiir kitabı vardı. Babam babam aynı zamanda kendince bir tane şiir kitabı çıktı. Bir tane Ermenice şiir kitabı var. İşte böyle hayatı boyunca tek arzusu; şiirlerinin yayınlanması. Şu andaki tek yani işte 70 yaşında, tek amacı hayatta bir Ermenice şiir kitabı daha basmak. Böyle de bohem bir 70 yaşında bile hâlâ şiir yazmak derdine düşmüş bir adamım ki, evde çok şiir kitabı, kitaplar, babam Varlık dergileri işte bu kitaplık edebiyat dergileri eve gelirdi, giderdi. Dolayısıyla hani tiyatro eleştirmenliği bölümüne girmeden önce de entelektüel, kendi çapımda yani öyle çok okuyan eden bir ailenin içinde büyümedim. Annem zaten ilkokul mezunu. Annem çok ben hani Tüdaya dinlerdi ve ben de severdim. Arabesk tarafımı annem besliyor, okuyan tarafımı babam besliyor filan. İşte yani böyle hani böyle kitaplarla bile entelektüel bir şeyde büyümedim ama babamın kitapları vardı işte biz dergiler, edebiyat dergileri alırdı vesaire biz okurduk yani. Ve ben de okumayı çok severdim. Biz böyle hani arkadaşlarımızdan ödünç alırdık, ablam arkadaşlarından ödünç... Biz hep çok okuduğumu hatırlıyorum hep yani ama tiyatro eleştirmenliği ve dramaturji girdikten sonra daha entelektüel bir okuma süreci başlamış oldu benim için. Dolayısıyla ondan hayatımın ondan sonraki süreci zaten hani oraya başlamadan önce politikleşmişim yavaş yavaş işte Marksist falan daha hani politik kitaplarda okuyordum. Ama hani orası beni daha hani düzene soktu okumalarımı ve entelektüel birikimimi diyebilirim. Aynı zamanda sanatsal olarak farklı bir bakış açısı kazandırdı. Hâlâ da bence Türkiye'deki şu anda kadrosu aynı hocalar yani benim zamanımdakilerden çok az akademide kadrosunu koruyan bölüm kaldı. O çekirdek kadro ha-hâlâ orada ve bence Türkiye'de kalan en iyi bölümlerden bir tanesi. Bana kalsa mesela ben sinema okumak isterdim belki. Çünkü iletişi- şeyi biliyordum mesela dokümantasyon kazandığım zamanlarda o kadar bilinçli değil değildim yani hani gerçekten çalışsam işte gazetecilik, reklamcılık işte sinema bi iletişim fakültesinde bir yer kazanmak istiyordum aslında. Ama dediğim gibi çok biraz tembelliğimden aslında. Böyle bir mesela bunu yapmak istediğimi hatırlıyorum yani biliyordum mesela hani gerçekten mutlu da olurdum belki gazetecilik ya da sinema kazansam. E kazanamayınca kaderime razı oldum ama mesela iyi ki de tiyatro

eleştirmenliğinde çift anadal yapmışım. Çok besledi o beni bölüm beni gerçekten. Hem hocaları olsun hem orada kurduğum arkadaşlıklar. Hatta ilk beraber eve çıktığım arkadaşşıma işte o biz o bölümden tanıştık. O zaman üniversitede çok yakın arkadaşım olan işte bizim bölümdeki ev kızları dışında -ya ev kızları diyerek aşağılamak için söylemiyorum ayırt etmek için söylüyorum bu arada- biz solculuk yaptık, politik o politikti, o da Fransız Dili Edebiyatı'ndaydı aslında o da tiyatro eleştirmenliğinde çift ana dal yapıyordu. İkimizin dersleri ortaktı. İkimiz de çift ana dal öğrencisi olduğumuz için. Hani çok böyle daha solcu daha üniversitede daha farklı bir arkadaş çevresi edinmeme sebep oldu aynı zamanda. 2000 zaten hani partiden parti çevresinden tanıdığım bir şey grup vardı ama onun dışında üniversitedeki solcu grubum yoktu. Çünkü şeydim yani ben; üniversitede pek solculuk yapmadım. Partiye gidiyordum mesela işte o işler için. Ama okulun içinde bir eylem bir şey olduğu zaman katılıyordum tabii. Ama asıl solcu arkadaşlarım üniver-okulda değildi. Dolayısıyla böyle o bölüm beni hem entelektüel olarak besledi hem daha farklı arkadaşlarım olmuş oldu. Ve o daha sonra da işte onunla tiyatro üzerine biz işte oyunlara giderdik, yazı yazardık tiyatro eleştirmenliği olduğu için hani kuramsal bir bölümdü de aynı zamanda. Sonra ben hep sinemaya bir merakım şeyim vardı ama hani yüksek lisansımı, doktoramı bununla ilgili yapayım gibi böyle büyük bir arzuyla değil ama tiyatro yazmaya başlayınca aslında sinema daha çok ilgimi çekmeye başladı. Belli yönetmenleri takip etmek, onların sinemasını öğrenmeye çalışmak, o ilgimi daha çok cezbedince yüksek lisansta sinemaya geçmek gibi bir şey hayal ettim. İşte Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin şeylerine girdim. 100 kişiden 10 kişi alıyorlardı, alınmadım. İkinci sene ama yani çalışmamıştım da yani ve de bir uğraş da vermemiştim ve de tabii ki her üniversitesinin kendi en az dört-beş kişi kendi öğrencisi kontenjanı oluyor. Siz o beş kişi içine girmeniz çok zorlaşıyor. Ama çok istedim hani gidip böyle mülakata girince işte üniversiteye görünce falan. Ve gittim hocaları buldum ikinci sene. Okuyacak şey de buldum. O hocam zaten hani hep hayat... Sonra yüksek lisans tezimin doktora tezimin danışmanı oldu. O bana inandı hiç tanıımıyordu beni bir gün kapısını çalmış bir kız böyle bıdı bıdı bir şeyler anlatıyor işte "Ben" dedi "burada okumak istiyorum. Geçen sene de kabul edilmedim. Halbuki çok istedim." diye böyle bıdı bıdı anlatıyor. Neyse o bir inandı işte hayatta yaptıklarına, ettiklerime. O zaman okuyacak kitaplar vardı öbür sene de aldılar beni. Sonra işte doktora da orada devam ettim. Yine aynı hocam işte şey oldu. Onunla uyum sağladık, güzel çalıştık. Master tezimi de onun içine sindi hani şey oldu. Doktora da aldı beni yine hani onun şeyiyle. Hani o çünkü doktora da öyle üç-dört-beş kişilik bir kısıtlı bir şeydi. Ama şeyi düşünüyorum; bunların hepsini kendim yaptım mesela. Hani hayatta bazı insanlar daha şanslı doğar. Babaları birilerini tanır işte ne bileyim daha sınıfsal olarak önemlidir. Ben de öyle olmadı

pek. Zaten hani kendi kendime bilmediğim yani hangi bölümü kazandığımı bile bilmeden üniversiteye savrulmuşum zaten. Oradan sonra kendi yolumu bulma sürecim tamamen kendi kendime oldu. Yani ken-kendi düşüncelerimde mesela işte o zaman benim işte üniversitedeki arkadaşlarım mesela şey tiyatro eleştirmenliğinde okumayı şey bulmadılar: "Ne yapacağız tiyatro eleştirmenliği okuyup? Hadi sosyolojiye gidelim, insan kaynakları hem dokümantasyon, sosyoloji işte insan kaynaklarında çalışırız, şöyle yaparız, böyle yaparız." Hani dokümantasyona ek olarak hayatta iş bulabilecekleri daha mantıklı kararlar aldılar. Ve hatta beş kişi falan galiba o dönem bizim üniversitedeki sınıftan çift ana dal yapan oldu. Dördü sosyolojiye gitti, biri tiyatro eleştirmenliğine (gülüyor) gitti. O da: Ben! Hani böyle bir yandan kararlar alıyorum ama yani o kararlarla da yani hani gönlümce alıyorum yani hani şey o dokümantasyondaki bilinçsizlik ve gönül ya mantıklı hareket etmekten ziyade sonra da çok böyle şey oldum; e ne derler? Sosyolojide de çift ana dal yapan arkadaşlarımda iyi işler buldular işte büyük üniversitelerin güzel kütüphanelerinde ya da işte şeylerde insan kaynakları departmanlarında falan büyük şirketlerin. İyi işler, güzel işlerde buldular aslında ama dünyalarımız başka oldu bir yandan da. İyi ki de diyorum o bölüme gitmişim. Sonra da işte yüksek lisansı, doktora yaptıktan sonra da artık işte akademisyenlik hele doktora yapınca elzem oluyor galiba. Bir de ben doktora bitirdiğim yıllarda özel üniversiteler açılmaya ya özel üniversiteler kaç tanesi zaten eski de yeni yeni böyle özel üniversiteler açılmaya ve sinema bölümü kurmaya başladılar. Öyle olunca bir normalde hani çok az iş olanağı olan şeyle hani setlerde de çalışmayınca sinemada hani sonuçta teknik olarak, teknik değil de kuramsal olarak çalışınca iş olanağı çok az yani. Yapabileceğimiz tek şey; yazmak, çizmek, anlatmak oluyor. E yazmak, çizmekten zaten tek başınıza yaşayan, kira ödeyen bir kadın olarak oradan böyle bir para kazanılmıyor. Dolayısıyla böyle bir yani akademisyen olmak benim hani kendi hayatımı kurmama da faydası olan bir süreç oldu. Ve daha sonra da kendi ev arkadaşım daha sonra evlendi o beraber oturduğumuz arkadaşım. Sonra ben daha ufak küçük bir daire buldum kendime. Sonra da o hayatı tek başıma sürdürmeye alıştım öyle. Seviyorum da şimdi yalnız yaşamayı. Çok da alıştım. O yüzden de yani kendi hatta bazen kendi kendime bütün hayatı kendi kendime kurmuşum gibi tek başıma yapmışım gibi geliyor. Böyle yani. Hani tabii ki dediğim gibi ailem destek oldu her zaman. İşte ne bileyim; kira ödeyemediğim zaman emekli maaşlarından işte şeylerinden destek olmaya çalıştılar. Onların da çok gelirleri çok yüksek değil ama hani ilk önce evde-evden çıktığımda annem çok üzüldü. İsterdi ki tabii ki gelin olup evden çıkayım ama hatta ilk işte o ev arkadaşım ile eve çıkarken annem eski çamaşır makinesini zaten değiştireceğim; çamaşır makinesi, perdeler, tabaklar bütün o ev eşyaları bizim evden anne evinden geldi. Hatta yattığım kargo-karyolayı da rahmetli dedemlerden. Dedem

öldü tabii ya. Dedemin bu arada, dedemin ölmesine çok üzıldüm. Çünkü dedem benim yarı baba gibi çok işte benim için çok kıymetlidir dedem. Karyolayı atamıyorum. Annem diyor ki: "Baza al. Bütün ev ev zaten çok ufak koyacak yer yok." "Olsun!" diyorum. Ben karyolanın altına koyuyorum her şeyi (gülüyor)." Karyolayı atamadım dedemden kalan. Ondan sonra işte bir böyle kendime bir hani ya ailem tabii dediğim gibi eşyalarımı vererek hatta destek oldu ki, dedem çok muhafazakârdır. İşte "Evlenin evlenin de evlenin!" Ölene kadar hep adamcağız "evlenin!" dedi bize işte. Her gün arardı, gittik mesela evde yaşarken. Gittik mi eve? Kaçta geldik? falan merak ederdi bizi çok. Bir de böyle çok küçüklükten beri iç içe yaşadığımız için aslında. İşte o Kastamonu günlerinden itibaren. Böyle bir şey yani hani biraz uzak bir yerde çalışmak çalışarak benim evden ayrılma sürecim başlamış gibi oldu ama sonuç itibariyle de köstek de olmadı kimse. Sadece biraz akrabalara yani temelde yalnız yaşamak zor bir şey yani evlenmeden evden çıkmak ve o yüzden böyle biraz akrabalara anlatmak zor oldu ama bu seferde annem "zaten çok uzakta çalışıyor, gidip gelemiyor." falan diyerekten şey oldu. Anca akrabalar vıdı vıdı etmiştir yani hani biri etmişti. Zaten o kadar çok vakit oldu ki herhalde o evden o eşyaların geldiği 2007-2008 filan olmalı. O 2008'den itibaren de 12 sene geçmiş. Dolayısıyla artık ilk iki sene herkes evde yalnız mı yaşıyor? Evden mi ayrılmış? Ev arkadaşıyla eve mi çıkmış konuşmalarında zaten ilk iki üç sene sonra kayboluyor. Sonra da zaten alışılıyor yani hani. Halam görücü usulü birilerini tanıştırmaya çalıştı bir dönem filan böyle işte Ermeni birileri var falan diye. Sonra baktılar ki ayaklarımızın üstünde duruyoruz işte şey yapıyoruz. Sonra onlar da o şeyden vazgeçtiler; görücü usulü evlendirme çalışmalarından. Şimdi herkes alışmış. Tabii ki de bayramlarda seyranlarda karşılaştığımızda "Ne zaman evleneceksiniz? Böyle yalnız yaşanır mı? Hadi şimdi sana iyi geliyor ama işte yaşlanınca zor olacak." İşte halamın hatta bir lafı var hiç unutamıyorum. İşte niye evleneceğiz ki falan yine laf evlilikten açılmışken. "Ya, işte" diyor "evleneceksin" diyor "ne olacak" diyor. "Çocuğunu parka götüreceksin, bankta oturup ona bakacaksın mutluluk bu! Bu kadar!" Falan diye (gülüyor). Böyle bir mutluluk tarifi var yani hayata. Çok da güzel aslında bence de yani. Hani böyle o "Bu-bu kadar diyor mutluluk! "Götüreceksin işte çocuğunu parka bakacaksın işte filan böylemi-böyle mutlu olur insan." falan diyerekten böyle bir hani artık çoluk çocuğa karışın, evlenin şeysinde böyle anekdotlarımız var hayatta. Evet!

Aslında ilginç oldu; bi o 18 yaşındaki o ilk böyle Bakırköy'de gittiğim erkek arkadaşım aslında oraya gidiyormuş. Onunla beraber o baktı ki daha doğrusu bizim konuşmalarımızdan flört yani zaten o yüzden erkek arkadaş-kız arkadaş olmuştuk 18-19 yaşlarında. Konuşmalarımdan çok

solcu olduğumu çıkartıp işte o flört ediyoruz falan. İşte sonra biz; kız arkadaş, erkek arkadaş ele ele tutuşup ilişkimiz başlayınca beni Bakırköy'e ÖDP'ye o götürdü aslında. Ama bir yandan da benim dershaneden çok yakın bir arkadaşım vardı ve onlar böyle çok gider kalırdım onlarda. Çünkü onların yaşadıkları apartmanda komşular hep birbirine yaşım-yaşı yakın kadınlardı. İşte girişte birileri oturuyor, onun üstünde birileri, onun üstünde benim arkadaşlar ve dolayısıyla böyle bir ben ne zaman oraya gitsem; orası bir kız-kadınlar katakullisi gece oturmaya gelenler, üçte dörtte kalkıp evine gidip yatanlar falan yani o çok güzel bir apartman muhabbeti var. Herkes birbirinin annesini, babasını her şeyini biliyor. Kıyafetler; "Senin etek bende kalmış!" Diye aşağı... Kızlar yurdu gibi ama tamamen bir aile evi apartmanı yani hani. Sadece şey yaşlar çok yakın olduğu için bir de birbirine pijamayla bile gidiyor. Bir de iş hayatı başlamamış hayatımızda yani ya dershanedeyiz ya üniversite birdeyiz, ikideyiz falan. Herkesin böyle vakti bol. Geceleri oturuyoruz falan hani. Bana da çok yakın bizim eve işte dershaneden arkadaşım olduğu için hani benim ilk böyle Dacik arkadaşım yani gidip evlerinde kaldığım işte şey yaptığım falan. Oradaki kızlar da geliyordu o partiye. Kızlardan birkaçı. Hatta biz orada karşılaştık "Aa siz de mi buraya geli..." Böyle bir baktım ki benim zaten apartmandan tanıdığım kadınlar da orada! Dolayısıyla böyle bir şey oluştu o hem o apartmandan tanıdığım kadınlar hem benim o erkek arkadaşımın solculuğa... O da küçüktü zaten gerçi. Onun da dediğim hani aramızda bir yaş vardı; ben 18'sem, o 19. O da yeni yeni polit-yani o benim gibi böyle gide gele öğrenmeye çalıştığı bir dönemdi onun içinde yani. Hepimiz için yeni bir şeydi yani hani. O da çok bildiğimden değil! Kızlarda öyle. Oradaki kadın arkadaşlarımda. Herkes çok güçlü, politik falan değildi ama böyle o dönem tabii diğer ilçeleri bilmiyorum ama o Bakırköy'de mesela böyle bir gençlik havası böyle bir işte sadece böyle politika, siyaset çok önemli ama arkadaşlık falan öyle bir şey de vardı. O şey beni çekti. Kız tabii dediğim gibi; o kadın arkadaşlarımı da orada görünce işte o orada böyle bir hani gidip gelmek ondan sonra da yavaş yavaş okumak, politika üzerine kafa yormak, düşünmek sınıf üzerine işte ezilmişlik üzerine. Birkaç eyleme gidince insan kendini de iyi hissediyor. Bir şey büyük bir şey başarmış gibi hissediyor tabii o yaşlarda. O yüzden de şey öyle bir parçası oldu hayatımda politikanın. Yani daha bilinçlenmemi sağladı o işte Ermeni konusunda daha bilinçlenmemi sağladı. Politik olarak da daha bilinçlenmemi sağladı. Bir de o tanıdığım insanlar, sevecen insanlar böyle politik politik bıyıklı amcalar değil de çok gençlerin olduğu bir ortamdı. O yüzden de kendimi şey hissettim; üniversite kantini gibiydi orası benim için. Hatta çoğu insan üniversitede aslında yapıyor bu işte üniversite kantin sohbetleri oluyor biz-bu-bunlar. Benimkisi ters oldu biraz yani ben bizim üniversitedeki arkadaşlarım çok solcu olmadığı için hani ya da ben o solcuların içine üniversitede girmediğim için yani o işte üniversite

kantinde yapılacak politik sohbetleri orada yapıyorduk. Üniversite de işte; arkadaşlarımla özellikle çift ana dala başlamadan önceki dönemde işte ev kızcılığı arkadaşlarım. Yani sohbetli konularımız bambaşka hani dünyalarımız çok başka değil sonuçta hepimiz üniversite okuyoruz ama yani hani o politik olarak dünyalarımız başka insanlardı. O yüzden politik kısmım ona üniversitedeki hayatımın oraya bölmüştüm gibi bir durum oluşmuştu. Ama oradaki arkadaş ya üniversiteyi hatırlatıyordu bana. Hatta bazen düşünüyordum yani üniversitedeki olması gereken şey orada oluyor falan diye yani. O kantin sohbetleri vesaire gibi. Şey yani sanki üniversitenin bir parçasıymış gibi hatırlıyorum o dönemi çünkü sonra yavaş yavaş zaten ÖDP dağıldı, insanlar dağıldı, o-oradan taşınıldı o binadan.

Ondan sonra da yavaş yavaş herkes kendi dünyasına doğru gitti. Şimdiki durum gibi yani herkes sosyal medyadan işte yapmaya çalışıyor yapmaya çalışacağı şeyleri. O zaman birazcık daha iyiydi durum sanki. Eyleme gidebiliyorduk, bir şey yapabiliyorduk, bir şey söyleyebiliyorduk vesaire. Hatta şey zamanı; 2001'de hapishane vahşeti olduğu, 19 Aralık olduğu zaman Bülent Ecevit galiba iktidardaydı hatta böyle Bakırköy'den postaneye gidip ona kınama kartı atmıştık. Yani hayret bir şey; ne kadar naif bir eylemiş diye düşünüyorum şimdi. Kart atmıştık yani Ecevit'e; bu şeyini kınayan. Böyle yani orada bir şey hissettim galiba böyle bir ortamın ortama. Yani gerçi şimdi bile ÖDP'nin biraz tatlı su solculuğu yaptığını düşünüyorum (gülüyor). Yani herhalde çok tehlikeli de görmedim demek ki hani bir şeyde. O yüzden de poli-ama böyle o da benim tabii hayatımın şeyi bir parçasıdır yani. Beni politik olarak dönüştüren işte insanlarla bu konuda sohbet ettiğim, kendimi hani geliştirdiğim, var ettiğim hatta şimdiki oluşturan en önemli şeylerden biri bence; o dönemdeki tiyatro eleştirmenliği bölümü ve aynı zamanda partiye gitmem. Yani hem sınıfsal bakışımı, entelektüel bakışımı çerçevelendiren, kök-kökündiren yerler. Tabii ki ev dediğim gibi babamın kitapları ama kendim okumayı sevmem o ayrı ama asıl hani onu dediğim gibi şey çerçeveyen, dönüştüren, kökünü sağlayan şey o şey oluyor galiba işte o dediğim gibi çift ana dal yapmaya başladığım dönemle partiye gidişim. O da yine üniversite ikinci, üçüncü bir-iki-üçüncü sınıflara denk düşüyor. Ondan sonra zaten yüksek lisanstan, doktoradan sonra artık zaten daha bilinçli bir kadın oldum galiba diye düşünüyorum.

Aşk meselelerine gördüğün gibi çok girmiyorum bu şeylerden ama yani hani şöyle özetleyim o zaman; erkek arkadaş: Ya tabii ki erkek arkadaşlarım da oldu. Çok böyle Ermeni erkek arkadaşım olmadı. Onun altını mesela çizebiliriz. Yani erkek arkadaşlarım da oldu, uzun ilişkiler yaşadım genellikle de hani uzun ilişkilerin kadını oldum. Ama nedense yani hani evlilik karşıtı da değilim

hani bir yandan da. Hani şeyde değilim yani çok kariyerist kadınlar vardır hayatı boyunca evlenip, çoluk çocuğa karışmayıp tek başına yaşamak ister. Çünkü hani bu bu gibi şeylerin kariyerine zarar vereceğini düşünür gibi. Hiç öyle bir derdim olmadı. Kariyerimi de tamamen tesadüfen inşa ettiğim için öyle bir hani bilinçli ve mantıklı bir şekilde ilerleyerek kariyer hayallerim olmadı falan diyerek ve gitmediğim için de öyle duygu, ilişkilerimde öyle bir duyguyla hareket etmedim. Ya da şöyle bir duyguyla da hareket etmedim; evlenip çoluk çocuğa karışmak gerekiyormuş gibi. Çünkü genellikle bizim zamanımızda özellikle; 25 yaşından sonra öyle bir zorunluluk varmış gibi geli-geliniyor. Sanki evet evlenip, çoluk çocuğa karışmak gerekiyormuş gibi. Ama yine günlüklerimden örnek verecek olursam; hep böyle bir şey bakmışım yani "Evlenmem galiba" işte çok evlenesim yokmuş. Ama galiba 35-36'dan sonra böyle bir insan evlenebilir, çoluğa çocuğa karışabilir bunlar güzel şeyler şeyine geldim artık. Ve uzun ilişkiler içerisinde yani hani evlen-evlenmek istediğim de oldu. Ya olmadı başka sebeplerden falan. Hani onunla yani evlenmek için evlenmek değil gerçekten sevdik, uyuştuk hani o; o ilişkinin sonu evlenmeye doğru gidiyor gibi görüne-görünen ama sonra başka sebeplerden olmayan şeylerde oldu. Bazen hayatın bazı dönemlerinde ben istemedim. Bazı ilişkilerim de o noktaya ben istesem de varmadı, gibi bir durum oldu. Yoksa ne evlenmek çok istedim hayatımda bunu bir proje; çoluk çocuğa karışmayı bir proje olarak düşündüm ne de böyle bir evlenme insan hayatta evlenmemeli, tek başına yaşamalı diye şeyle geliştirdim. Yalnız gerçekten sevdiğim ve gerçekten biriyle yaşamak istediğim biriyle. Bir de insan tek başına yaşamaya alışınca gerçekten yaşamak istediği biriyle yaşasın. Yoksa zaten tek başıma yaşı-yaşıyorum. Hani biriyle yaşamak için evlenmek için evlenmeye gerek olmadığını falan işte bunları falan hep 30'dan sonra daha idrak ettim. Hani evlenmek için evlenmem hiçbir zaman. Bu benim için kesin bilgi. Çünkü öyle bir... Tabii çocuk çok seviyorum, yeğenlerimi çok seviyorum, gerçekten çocuğum olsun isterim. Hiç öyle; ay çocuk doğurmayacağım! Falan kadınları da olmadım. Bir de anaç da bir kadınımdır aslında birçok açıdan. Yeğenlerim, arkadaşlarımla çocuklarıyla falan olan ilişkilerim olsun vesaire.

Çocuk da yapmak isterim bir gün aslında. O şeye de karşı değilim çocuk hayatını bitirir insanın falan. Evet, çok zor görüyorum arkadaşlarımdan vesaire ama karşısında da değilim. "Çocuk yapmayacağım, ben bu zorluklara katlanamam." diyen arkadaşlarım da var çünkü tanıdıklarım da var. Ben öyle düşünmüyorum ama bence o tabii yani gerçekten o insanla birlikte olmak istediğiniz, o-onu yapmak istediğiniz insanla olmalı. Hani olmuş olsun diye olmamalı diye bunu da biraz da artık yani 25'ler de, 30'lar da bunu düşünmedim hiç. Zaten evlenmek bunlar benim

hayatımda mesele bile değildi. 30'lar dan sonra yavaş yavaş insan düşünmeye başlıyor. Ondan sonra da dedim ki gerçekten hep şey yani yani eğer gerçekten; birini çok seversem, âşık olursam işte hayatımı onunla birlikte geçirmek istersem birine açarım. Çünkü yaşadım uzun bir ilişkiler, gördüm yani hani. Benim âşık olduğum, bana âşık olunan farklı versiyonlarını gördüm ve bu arada da bunları yaşarken de kendi başıma yaşamaya alıştım aslında. O yüzden de kendi başıma yaşamaya alışınca da dediğim gibi insan böyle fazla bile gelir insanın böyle bazen şey oluyor insana fazla bile gelir hatta birinin evde birinin daha olması. Hele de benim gibi ufak evlerde yaşamaya alışanlar için. Ya dolayısıyla onu biraz artık insana sevdiği biriyle gerçekten istediği biriyle yapması gerektiğine 35 itibari ile inanıyorum ve olabileceğini düşünüyorum bunun. Bunlar hep bu ihtimaller hep olası.

Bağlanmaktan korkan bir insan hiç olmadım çünkü yani o yüzden hep ilişkilerim üç sene işte iki buçuk sene, üç buçuk sene şeklinde sürmüştür. Ama nedense işte o son-sonsuzaya kadar bağlanma şeyine evresine geçmedim demek ki. Bunu da artık bundan sonrakilerde (gülüyor) geçmeyi düşünüyorum artık.

Bence tek başına yaşamak çok zor bir şey. Bence biriyle yaşamak yani daha kolay! Ama şöyle daha kolay; sevdiğin biriyle yaşamak daha kolay. Biriniz bir işi yaparken biri bir işi yapar. Bir kere iki ker-iki tane maaş giriyor. Maddi olarak daha konforlu bir şey bi kere. Hani ben mesela gerçekten birinin daha maaşı olduğunu bilsem kendimi daha güvende hissedermişim gibi geliyor. Bir yandan tabii ki de kendi paramı kazanıyorum, ayakta duruyorum işte öz güvenim var hayatta yani zaten hani dediğim gibi o kendi hayatımı işte ne bileyim; boru patladığında tesisatçı aramaktan işte ev taşımaya kadar her türlü hayatın bütün o yüklerini tek başıma zaten taşıdım yıllarca. O yüzden biraz aslında biraz yor-yorgun hissediyorum bazen bunda. O yüzden bence ya bir yandan yalnız yaşamak bence çok güzel; insanın kendi alanının olması işte akşam eve geldiğinde kimseye eyvallahı olmadan şöyle bir kadeh şarabını koyup ayağını uzatması falan. Bunlar tabii çok hoş ama bir yandan da yorucu bir şey bence yalnız yaşamak. Hele de bizim gibi güvensiz ülkelerde; ekonomik olarak işte politik olarak yani insanlar mesela çok yüksek ihtimalle o güven duygusunu paylaşmak için evleniyor. Maddi manevi dediğimiz şey doğru bir şey aslında. Hani maddi manevi bir insanla hayatını birleştirmek demek bence güzel bir şey yani hani hiç dediğim gibi karşı değilim hatta insan kendini belki daha bile güvende hissedebilir. Ha birimiz işten kovulursak en azından birimizin maaşı var vesaire gibi insanı kendine güvende hissettiren bir şey. Dolayısıyla hani hani manevi olarak da öyle sürekli hani akşam eve geldiğinizde derdinizi

anlattığınız bir yandan da hani bir yandan dediğim gibi konforlu bir şey hiçbir sorumluluğunuz olmadan ama bir yandan da böyle akşam evinize geldiğinizde derdinizi de dinleyecek birinin olması işte güvendiğiniz işte şefkat, sevgi, aşk gibi duyguları paylaştığımız birinin olması da aynı zamanda bence güzelde bir şey. Hatta yani ben artık mesela bu çok bu yükleri taşımaktan yorulduğumu düşünmeye başladım. Artık 40'ıma merdiven dayamışken. O yüzden bence hayatı paylaşmak güzel bir şey yani biriyle paylaşmak ama dediğim gibi sevmediğiniz biriyle paylaşırsanız da o kolaylaştırılmaz tam tersine zorlaştırır ve insanın sırtında yük gibi olur diye düşünüyorum. O yüzden de onu zaten öyle bir şeyi tercih etmem. Ama onun dışında bence anlaşılan, sevgi, saygı çerçevesinde buluşan anneler gibi konuştum ama insanların hayatlarını birleştirebileceği bir hayatı paylaşabileceklerini işte sıkıntılarını maddi manevi işte aşkı, sevgiyi, tutkuyu işte her şeyi maddi manevi paylaşımlarının güzel olacağına da olduğuna da inanıyorum. Tabii ki onun da sıkıntısı var kavgası, gürlütsü de bitmeye bilir ama dediğim gibi karşılıklı istek, sevgi ve güvene dayalı bir ilişkide o olur.

Ama olmak için kendi başıma yaşamayı çok tercih ederim yani. Evet, daha onu geçen seferde ya... Yani ben gelecek için hayalimde şöylece onu geçen seferde belki altını çizmişimdir; böyle bir hani herkes bir ülkeden bıktım, gitmek istiyorum falan şeyine büründü. Biz bizim kuşaktan çok giden oldu üniversiteden giden oldu işte başka sebeplerle gidenler oldu. Hani ya da çocuğu olup da çocuğunun geleceğini düşünüp giden çok giden yani etrafımda çok insan gitti. Ama ben herhalde gidip de başka ülkeye yerleşmeyi düşünmedim. Yani şöyle düşünmedim; bir senelik postdocklara bir dönem başvurdum olmadı çıkmadı. Ondan sonra da hani de-dedim ki zaten hani burada bir işim var şu anda. Paramı kazanıyorum, bir düzenim var kurulu işte oturduğum semti seviyorum, burada yaşayan arkadaşlarımı seviyorum, kendime kurduğum hayatı seviyorum bir yandan. O yüzden gidip başka bir ülkede yabancı gibi yaşamak fikri hani belki bir seneliğine bir macera gibi atılabılırdim ama tamamen gidip başka bir ülkeye yerleşmek gibi bir hayalim ya da şeyim yok. Tamamen hani yaşadığım hayatı sürdürülebilirliği maddi manevi şey yapmak dışında ne derler beklemek dışında ya da işte yaptığım işten emekli olmak, emekli olana kadar yapmak ama aynı zamanda dediğim gibi gerçekten sevdiğim biri olursa da hayatı onunla da paylaşmak gibi. Şu anda sürdürdüğüm hayatı sürdürmeyi gelecek hayallerimde hani çok daha büyük çok daha başka şeyler yapmak gibi şeyler yok hani. Akademik hayatımın getirdiği mecburiyetler olduğundan hani doçentlik, profesörlük onlar hani amaçlamasanız bile mecbur bunun içinde yaşadığınız sürece gelmesi gereken şeyler. Onlar herhalde olur diye düşünüyorum yavaş, zaman içerisinde. Onun dışında da yani böyle çok şunu da yapayım, bunu da yapayım işte

hayatta Şu eksik kaldı falan Şeyim yok yani hani dediğim gibi dŐşündüm de Şimdi; gelecek hayalim yok! Ya tabii ki gelecek hayali dediğim; daha çok gezmek işte ya yapamadığım birçok Şeyi yapmak, daha büyük bir eve sevdiğim biriyle taşınmak falan böyle Şeyler hep aklımdan geçiyor. Bunlar hep yani hayal olarak gelecek hayali olarak var. Yani bazen Şunu da hayal ediyorum; gerçekten başka bir ülkede yaşayan birine âşık olursam taşınırım falan ama o-onu ancak aşkla falan hani yani hani dediğim gibi gitmek için gitmek gibi değil de, aşkla yaparım gibime geliyor. Onun dışında da düzenime devam ederim gibi geliyor Őimdilik yani. Bilmiyorum insanlar ne diyor acaba gelecek hayalleri Şeysinde merak ettim Şimdi. Ya bir yandan da ben galiba tam bir boğa burcu, yükselenim de başak olarak sabit toprak hani en gerçekçi Şeyleri, olabilecek olanları Şey hayalcilikten ziyade ya var olan gerçeklik içinde olabilecek olanları hemen Şey yapıyorum ne derler? Yoksa tabii ki; Latin Amerika'da bir ay yaşamak işte falan böyle gibi bir sürü böyle Őeylerim var hayallerim tabii ki de. Herhalde içinde bulunduğum gerçeklikte en olabilitesi yüksek olanları söyledim biraz gerçekçi bakarak sanki.

Ha! Evet, tanışmak ya ya böyle taciz, vesaire ya ben kötü bir Şeyle karşılaşmadım. Neden yani hani tabii ki ataerkil düzenin üzerimizde yaşattığı bir sürü Şey var; kadın olmak zor işte bir yerde tutunmak zor işte falan. Hele de Ermeni bir kadın olarak hem de sol. Bütün kimliklerin ötekisi oluyorsunuz yani. Hem Ermeni siniz hem kadınsınız hem solcusunuz filan böyle hani tek başı... Cemaatten de itilmiŐsiniz falan. Ya birçok Şey zor oluyor tabii ama nedense çok büyük yani sıkıntılarla böyle hani; bu kız Ermeni de bunu buraya almalıyım ya da bu özel azınlık olmakla ilgili mesela işte bir Şeyle karşılaşmadım. Öyle bir tacize uğramadım falan mesela yani. Genellikle kadınlarla çalıştığım için üstlerim falan kadındı. Belki onun doktora tezimdeki kadınlarla çalıştım uzun zamandır üniversite de dekanlarım kadındı falan hani öyle büyük sıkıntılarla karşılaşmadım açıkçası yani hani iş hayatında. O iş hayatı kısmım sakın geçti hani. Tabii ki ufak tefek bir sürü her üniversitede olan bir sürü sıkıntılar ufak tefek sıkıntılar oluyor ama büyük travmatik işte bana iş hayatımda gerçekten bırakıp gitmek "ben burada artık dayanamıyorum." falan falan diye arada dekan canımı sıkıŐtır "Yeter artık duramayacağım burada!" falan diye. O da hani Şey gibi yani gündelik hayat iç iŐleyiŐe dair sıkıntılar. Onun dışında hani iş hayatında böyle bir Şey yaşamadım. Hatta yani hâlâ daha eski çalıştığım üniversiteden iki arkadaŐımla görüşüyorum. IŐte ilk ben bu üniversiteye başladığımda beraber çalıştığım arkadaŐımla hâlâ görüşüyoruz. Yani böyle bir iş arkadaŐlıđı dışında arkadaşlık geliştirdiğim insanlarla çalıştığım için biraz şanslıyım. Şey üniversiteden oda arkadaŐımla işte perŐembe sabahı atlayıp Saroz'a gidiyoruz falan gibi Şeyler. Yani böyle ne bileyim hani böyle tatlı arkadaşlıklar kurduğum, çalıştığım yerler-yerlerde

işte gündelik iş hayatın getirdiği sıkıntılar dışında da büyük hani hani Ermeni olmak, kadın olmak falan öyle şeylerle de çok karşılaşmadım açıkça. Ama benim çalıştığım yerler tabii daha tırnak içinde steril, okumuş, etmiş, entelektüel insanların olduğu yerler olduğu için tabii. Belki başka bir muhasebeci bürosunda çalışıyor olsaydım belki daha farklı şeylerle karşılaştırdım diye de düşünüyorum. Hani o tabii ki de etrafınızdaki insanlar da size benzemiş oluyor yani. Azınlıklara bakış açısı, kadına bakış açısı. Gerçi hiç belli olmuyor özellikle taciz durumlarında böyle şeylerin ama dediğim gibi ben kötü bir muamele, sıkılacağım bir şey tam tersine belki de şanslıydım güzel arkadaşlıklar da kurduğum ortamlarda bulunmuş oldum yani. Ya şanslıyım ya da işte denk gelmedi bilmiyorum artık (gülüyor).

Çalışma hayatımdan şimdi, ilk liseden, aileden, akrabalarda, cemaatten, politikacılıktan kısmen erkek arkadaşlardan bahsettik. Başka?

Herhalde azınlık ol-kadın olmak normal kadın olmaktan bir tık daha şey bastı bende ya tabii ki de yani ben yine kısmen yaşamının verdiği olumlu şeyler var ama gerçekten çok çok rahatsızım ve böyle insanların sosyal medyada yazdığı şeylerle ne kadar ortak bir duygudaşlık kurduğumu görüyorum. Mesela asla zaman içinde de değiştiğini görüyorum. Mesela; bir tane şort eteğim vardı ben işte beş altı sene önce o şort etekle vapura binip karşıya geçiyordum. Artık kesinlikle geçemiyorum. Yani eskiden Kadıköy'de kendimi daha rahat hissederdim. Artık burada da kendimi çok daha rahat hisset-hissedemiyorum. Dolayısıyla evet giyim kuşam, ya kışın çok fark etmiyor belki tabii ama yazın özellikle sokakta laf yemek, kendini kısa hissettiğin için sana kötü hissettirmek gibi duygulardan ben de bütün kadınlar gibi mustaribim. Yani hani bunun pek çözülecek bir şey olduğunu zannetmiyorum maalesef! Ama bunu değiştirmek için de kıyafetlerimi değiştirmiyorum yani. Özellikle Kadıköy'de mesela değiştirmiyorum. Ama karşıya geçerken ya da işte ben mesela uzağa gidiyorum işte işe birkaç tane toplu taşıma değiştirmem gerekiyor. Dolayısıyla o toplu taşımaya bindiğim zamanlardaki kıyafetlerime toplu taşımaya uygun mu, değil mi diye kontrol etmek zorunda kalıyorum. Ki bu aslında belki de farkında olmadan yaşadığımız psikolojik ya onu düşünmek bile insanın üzerinde bir baskı unsuru olduğunu da düşünüyorum yani ve birçok kadının bu konuda evet ortaklaşa bir duygu beslediğimizin de farkındayım beni de rahatsız ediyor. Bunun altını çizmedim ama evet yani hani belki başka şeyler önden anlatmak şeysinde olduğum için yoksa evet; giyim, kuşam işte rahatsız edilme, herhangi bir yerde kadın olduğun için yanlışlıkla göz göze ge-gelıyor olmanın bile hemen yani bir toplu taşımada hemen bir arzuluk şeysi sayılmasının verdiği rahatsızlık ve gün içerisinde

sürekli sürekli bir şekilde karşımıza çıkması her an her yerde. Belki pandemi biraz çok evde vakit geçirdiğim için daha şey yaptığım bir şey ama nihayetinde bazen steril mahallelerde oturmak da sizi korumuyor yine de yani. O onu his-hissediyorsunuz yani. O hemen çok kısa bir örnek vererek bitireyim; bir tane elbisem vardı. Kuzenimin çok tatlı ona artık olmuyormuş ben hani şey yapayım dedim bana verdi ama baktım "ben" dedim "bunu İstanbul'da giyemem. Çünkü bu sutyensiz giyilebilecek, beli açık bir elbise. Bunu bikini elbisesi yapabilirim ancak." falan. Geçenlerde kendi kendime dedim: "Ay" dedim "ne güzel elbiseymiş! Bak sırtıma... Ben bunu bikini elbisesi olarak harcamayım." Tamam, ama yani o zaman da hiç giyemem (gülüyor) falan diye. Ya, böyle her şeyimizi, sevdiğimiz bir elbiseyi bile belki giymekten kısıtlayan bir hayatın içindeyiz. O evet sürekli bir duygusal psikolojik baskı yaratıyor.